zensor...

4 zomer

1990

Redactioneel

Vóór je ligt het laatste nummer van de Zensor voor dit seizoen. We menen dat het blad zijn nut alwel bewezen heeft.. De vele positieve reakties geven daar blijk van. We menen dat het blad toch vooral voor en van iedereen mag zijn. Een podium dat ons allemaal wat dichter bij elkaar brengt. Daarom schroom niet er gebruik van te maken, op welke manier ook.

De ontwikkeling van Zen in het westen is in volle gang. Ieder van ons draagt daar zijn steentje toe bij. Wíj zijn de Sangha. Aan ieder van ons de uitdaging mee te werken aan het ontstaan van iets, wat toch op een gegeven moment een eigen traditie zal heten. Een boeiende uitdaging! Een sterke onderlinge communicatie is daarbij van wezenlijk belang. In een gesprek met Tenkei Sensei in dit nummer wordt bij een en ander uitgebreid stilgestaan.
Ook Leo Notteboom schenkt in het vervolg van het interview met hem aandacht aan het zoeken naar nieuwe vormen.
Verder komt de organisatie van de Sangha aan bod, dit n.a.v. de laatste Zendo-vergadering en een speciale bijeenkomst die donderdag 24 juni aan dit thema werd gewijd.
We hopen dat een nieuwe geest van openheid en uitwisseling, die we hier en daar bespeuren, in kracht zal toe nemen.

We wensen alle Sangha-leden een mooie zonnige zomer en een verfrissende vakantie!

Interview met Anton Tenkei Sensei Coppens in deTiltenberg Pinksteren 1998.

Anton, sinds 2,5 jaar ben je nu Sensei. Hoe ervaar je het een nederlandse Sensei te zijn. Is er sinds je transmissie een ander perspektief in je leven en werk gekomen nu je leraar bent?

In deze kamer hier heb ik ooit gezeten om met Mimi Maréchal de eerste sesshin van Genpo Roshi in '83 te regelen. Het voelt hier heel erg van het voortzetten van een traditie. Terwijl ik aan het lesgeven ben en kijk wat er bij me opkomt, sta ik er van te kijken wat er allemaal in me zit en dat ik dat alles toch zowel bewust als onbewust van Maezumi Roshi en Genpo Roshi heb. Ik herinner me dat Genpo Roshi ooit gezegt heeft: Ik wacht met jou totdat het je poriën uitkomt. .

Ik zeg natuurlijk dezelfde dingen als mijn leraren, ik geloof niet dat ik iets nieuws zeg, maar toch zeg ik het op mijn eigen manier en je ziet er mensen op reageren. Waar het om gaat is dat de dharma geleefd wordt.

Nu ben ik nog in Saltlake-City en dat zal nog even zo duren. Ik kan niet zomaar weg. Genpo Roshi en ik doen nu nog veel dingensamen. Eigenlijk ben ik een soort teenager, die op een gegeven moment het huis uit zal gaan. Maar nu, hier, steek ik wel m'n voelhorens uit, je weet nooit, ik kijk wél wat hier aan de hand is en hoe ik hier op zaken kan inspelen.

Hier, is dat europa of nederland?

Ja, nederland, engeland. Ik ben nederlander, we zijn er nog niet uit wat de volgende stap zal zijn, daar willen we nog wel twee jaar de tijd voor nemen. En we, dat zijn zowel Genpo Roshi als mijn vrouw Tammy.

Maezumi Roshi is van de 1e generatie, Genpo Roshi is van de 2e generatie en ook sterk door de Japanse school beïnvloed. Jij bent nu van 3e generatie; kan je iets zeggen hierover dat van belang is voor het zen-boeddhisme in het westen?

Neem als voorbeeld Genpo Roshi's kinderen, die hebben een chinese moeder. Je kunt die chinese trekken nog goed aan ze zien. Op een zeker moment zullen de chinese trekken langzaam opgelost worden in de westerse cultuur. Daar hoef je niet zoveel voor te doen, dat gebeurt vanzelf. En als ik naar de generaties van leraren kijk, zal het een natuurlijk verloop hebben hoe de training zal verwestersen. De vergelijkingen die worden gebruikt worden steeds meer westers, gewoon omdat je met het leven van alledag te maken hebt . Als je kijkt naar de verschillende zen-leraren, sommigen zullen je heel erg op het traditionele pad houden, anderen gaan daar helemaal van weg en er zijn leraren die daar tussenin zitten. Ik denk dat Genpo Roshi tot de laatste hoort. Dat je aan de ene kant kijkt naar die Japanse cultuur en aan de andere kant, wat er bruikbaar is voor onze

cultuur. Ik zie dat Genpo Roshi daar heel voorzichtig mee is, je moet daarbij niet zozeer aan de vorm denken want ook in Japan is die op verschillende plaatsen weer heel anders. De enige waarborg is de transmissie, de Dharma-overdracht van leraar op leerling en dan kan die leerling, wanneer die overdracht heeft plaats gevonden, het op zijn eigen manier gaan doen. Ik zie zowel Genpo Roshi als Tetsugen Roshi bepaalde veranderingen maken, maar dat doen zij nadat ze door die molen zijn gegaan. Zelf kom ik uit Den Bosch en ik heb een grote voorliefde voor de schilder Jeroen Bosch. En dan denk ik die Jeroen komt er natuurlijk toch een keer uit. Dat mag en kan ook en dat laat Genpo Roshi ook heel duidelijk toe.

Ik heb geen behoefte om echt orgineel te zijn, mijn enige interesse om echt de Dharma door te geven en de enige manier waarop dat schijnt te werken is je open stellen en het door je heen te laten gaan of komen. Ik ben ervan overtuigd dat over een paar honderd jaar het Zen-boeddhisme in Nederland er heel anders uitziet. Maar ik ben hierin ook veel meer behoudend dan ik altijd had gedacht. Ik wil graag de dharma behouden en moet opletten het kind niet met het badwater weg te gooien.

Genpo Roshi hangt meer de monastieke praktijk aan dan bijvoorbeeld onze Amsterdamse leraar Nico, die dichter staat bij de leken-praktijk. Kun je zeggen hoe jij jezelf daarin ziet staan?

De Dharma heeft allerlei types nodig, allerlei verschillende mensen. Er is plek voor iedereen. Voor sommigen lijkt het vanzelfsprekend een monastiek pad te volgen, als voor een ander een lekenpad. Ik heb daar geen waardeoordeel over. Van oudsher zijn er verschillende wegen geweest de training te doen en uit te drukken. Zowel Genpo Roshi als ik zijn beide monnik gewijd, daar ligt dus een grote gevoelswaarde bij. Wij zijn laatbloeiers als monnik. Ik ben heel lang met de training omgegaan op een lekenmanier. Ik wil de mogelijkheid voor beide openhouden. Op het moment is Genpo Roshi bezig met een lekenpad, dat in principe parallel loopt aan het monnikspad. Dat is in zekere zin een vernieuwing binnen de Soto-school. Binnen de Soto-school is de dharma-overdracht een monniksaangelegenheid. Binnen de Rinzai-school is dat niet zo, daar zijn ook lekenlijnen. Ik denk dat dit binnen de Soto-school ook gaat gebeuren, zeker in het westen. Ik ben er alleen maar voor, dat er dus ook transmissie mogelijk is voor leken.

Niemand weet echt wat nu een monnik is. We moeten denk ik er veel ruimte en tijd aan geven om te ontdekken wat dat zou kunnen inhouden. En wat ik bij Genpo Roshi zo bewonder is, dat hij zich die tijd geeft en zich niet afvraagt nu moet ik morgenvroeg een definitie hebben. Dat roept ook onzekerheid op maar ik zie dat als een heel vruchtbare onzekerheid, die je de kans geeft dingen uit zichzelf te laten groeien en ontstaan. Genpo Roshi

is echt aan het onderzoeken hoe we de Zenpraktijk van verschillend geaarde mensen kunnen maximaliseren. Ik denk dat sommigen zichzelf zullen herkennen van 'hé, eigenlijk ben ik een monnik' en anderen van 'nou nee, dat ben ik niet'. Waar het om gaat is dat mensen hun vervulling vinden en misschien wordt dat wel iets heel anders dan monnik of leek.

Een Europees Kanzeon Zencentrum in Nederland, daar is wel eens sprake van geweest. Wordt daar nog wel eens aan gedacht?

Wat ik zie is dat mensen bezig zijn met Zen en dikwijls zitten die ver weg van hun leraar. Het is ook een kwestie van tijd, ruimte en geld. Als de tijd er echt rijp voor is zal het er komen. Daar heb ik wel vertrouwen in, dat zal zich vanzelf uitwijzen. Het is zeker één van de dingen waar we in Salt Lake over nadenken.

We hadden je denk ik graag in ons Zencentrum gezien. Ben je door Nico of het bestuur ook gevraagd onze Zendo te bezoeken voor een Dharma-les?

Ik ben wel in Den Haag geweest, bij Kees van de Bunt, ik ben graag in Amsterdam, maar deze keer ben ik niet gevraagd.

Ik vind het erg leuk in Nederland te zijn. Het is ook onroerend zoveel nieuwe zen-mensen te zien. Het was bijvoorbeeld fantasties om bij Stefan in Den Bosch met 12 mensen te zitten en een Dharma-les te geven. Zoiets was toch niet mogelijk, in m'n eigen buurt waar ik als kind heb gespeeld. Tenslotte ben ik daar weggegaan omdat zoiets daar niet was en nu kom ik terug en nu is het er. Dat de training iedereen aanspreekt, dat het niets te maken heeft met Japans, Chinees of Amerikaans. Het is heel bijzonder om dat te zien. Dat geeft veel vertrouwen en daar draag ik op mijn manier graag mijn steentje aan bij. Het leven is een soort schilderij, je weet niet precies, of eigenlijk helemáál niet wat het zal worden.

- O -

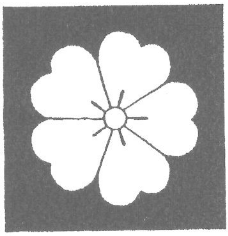
Leo de Wolf

Bij het overlijden van *Pauline Asthita Vegting.*

Op 21 mei j.l. is na een kort ziekbed Pauline Asthita Vegting overleden. Zij leed aan een zeer acute vorm van leukemie. Pauline is 66 jaar geworden. Jaren is ze een trouw en toegewijd lid van de Kanzeon Sangha geweest. Nadat ze daarna haar belangstelling richtte op diverse andere scholen binnen het Boeddhisme, stichtte ze afgelopen september de Regenboog Sangha 'De Stenen Brug', die aangesloten is bij de Maha Karuna-gemeenschap van de leraar Ton Lathouwers.
De veelbelovende start die ze met het werk in haar eigen zendo heeft gemaakt, heeft met haar plotseling overlijden een abrupt einde gekregen.

Redactie.

Gedicht

Bewustzijn lijkt een fotolens die
soms scherp soms onscherp
ingesteld staat
vaak gaat het leven in een waas voorbij
soms
tijdloos haarscherp
versmeltend
Alles is hier.

Geheugen is onbetrouwbaar
vervormend in bolle spiegels
plaatjes... flarden van gedachten
gevoelens van ragfijn spinrag.

Nicole

Haiku hoek

Haiku-schrijven kan iedereen. De enige hindernis is te denken, dat je het niet kunt. Er worden soms interessante experimenten gedaan met kinderen, wat vaak leidt tot verrassende resultaten. Kinderen hebben nog de onbevangenheid en openheid die nodig is om 'haiku-momenten' te beleven en weer te geven. Ik geloof dat het voor ieder en zeker voor zen-studenten een interessante uitdaging is om jezelf daarin eens te oefenen. In het aandachtig waarnemen, jezelf volledig open te stellen voor dat wat zich aan je voordoet en dat zo vaak en direkt mogelijk proberen weer te geven. Ik denk dat het een extra dimensie geeft aan datgene wat je op een bepaald moment kan treffen. En daarbij stel je een ander, die het leest, in de gelegenheid eventueel dezelfde vreugde of ontroering te ondergaan.

Deze keer een kleine selectie uit vertaalde Japanse haiku op het thema zomer. En natuurlijk enkele inzendingen van sangha-leden. En voor de volgende keer: pak pen en papier en probeer het gewoon eens. We dagen jullie uit, daag jezelf ook uit! Veel plezier!

Zo'n grote pioenroos!
roept het kleine meisje
haar armpjes open.
Issa

Geen blad beweegt meer
de stilte in het zomerbos
is huiveringwekkend.
Buson

Stortregens, donder!
alle eenden, om het huis heen,
aan de haal, kwakend!
Kikaku

In de avondwind
gaan alle witte rozen
zachtjes bewegen.
Shiki

van Sangha-leden

Innig verstrengeld
kamperfoelie op het hek
met bruidsluier.
Henk

Dat kleine rupsje
aan ieder takuiteinde
graait hij in het niets.
Henk

Een vlucht ganzen trekt
gakkend naar zijn bestemming
een lege hemel.
Coeur Sonore

De linden ruisen
in de tuin die mij lief is
onzichtbaar is de worm.
Corrie

De wind vangt het zand
dat in korrels uiteen valt
mij achterlatend.

Corrie

Een dag met regen
zijn vleugels zwaar van water
de meeuw krijst het uit.

Corrie

Wie alles wat op zijn pad komt omarmt
als een deel van de Harmoniese Eenheid,
zal deze eenheid steeds sterker ervaren.

Lau Tse: Hua Hu Ching

In het vorig nummer is volgend citaat niet volledig afgedrukt.
Onze excuses daarvoor. Daarom nogmaals plaatsing:

Uw hartstochten kwijt te raken is geen Nirwana
deze te bezien als iets wat u niet aangaat,
dat is Nirwana.

Nirwana-Sutra

Mededeling van het bestuur:

Een korte opsomming van de punten die tijdens de zendovergadering van 19 mei naar voren zijn gekomen:

- Jaarrekening komt bij de notulen te liggen en is voor iedereen ter inzage
- Er komt een werkgroep 'nieuwe huisvesting zendo'. Jaap, Ernest, Marina, Leo de W. en Ton nemen hierin zitting. Gretha legt contact met deze groep vanaf september.
- Verzoek om daisanmogelijkheid buiten de zitavonden om.
- Verzoek om aan de zazen-weekends ook een avond (bijv. zaterdagavond) toe te voegen.
- Verzoek naar een open avond naast de dinsdag- en donderdagavond
- Verzoek om ochtendzazen vanaf 7.00 uur. Ochtendzazengroep neemt het in overweging en meldt aan Maurice.
- Vraag naar een onderzoek van alternatieve bestuursvormen van de zendo.

Programma *zazen*

augustus – december 1998

Open avond

Donderdag 3 september, 20.00 uur.

Gratis. Kennismaking met het zencentrum en informatie over de introductiecursus.

Introductiecursus zenmeditatie Najaar 1998

Donderdag 10 september t/m 17 december (niet op 1 en 22 oktober), 18.30 - 20.00 uur.

Opgave vóór 4 september.

Kosten ƒ 225,–.

Onder leiding van Nico Tydeman en Maurice Knegtel.

Deze cursus is bedoeld voor wie kennis wil maken met de praktijk en theorie van het Zen-boeddhisme. De aandacht gaat allereerst uit naar een geleidelijke invoering in de praktijk van zazen, het leren geconcentreerd 'zitten' en loopmeditatie (kinhin). Verder komt ter sprake: de motieven om meditatie te beoefenen, wat we er wel en wat we er niet van kunnen verwachten, de verschillende vormen van concentratie, koan-studie, de rol van de leraar en de opbouw van de Zentraining. Er is veel ruimte voor het stellen van vragen.

In deze cursus is een theoretisch gedeelte opgenomen, de Algemene inleiding tot het Boeddhisme. Hierin komt ter sprake: het levensverhaal van de historische Boeddha, de centrale leerstellingen en de verschillende scholen van het Boeddhisme en de betekenis van het Boeddhisme voor onze tijd en cultuur.

Vervolg introductiecursus zenmeditatie Najaar 1998

Donderdag 10 september t/m 1 7 december (niet op 1 en 22 oktober), 20.15 - 22.00uur.

Kosten ƒ 225,–

Onder leiding van Nico Tydeman en Meindert van de Heuvel.

Voor iedereen die een introductriecursus zenmeditatie heeft gevolgd. Deze cursus biedt een verdieping van de meditatiepraktijk middels zazen, dharmales en daisan (individueel gesprek).

Ochtendzazen

Elke ochtend, 8 - 9.00 uur.

Avondzazen

Dinsdag, 20 - 22.00 uur.

Vanaf 25 augustus.

Elke tweede dinsdag van de maand avondsesshin.

Zazen-weekends

Van 10 - 17.00 uur, op zaterdag en zondag.

30 augustus (alléén de zondag),

24 en 25 oktober, 28 en 29 november.

Kosten: ƒ 40,- per dag. Iedereen wordt verzocht iets voor een gezamenlijke lunch mee te nemen.

Introductieworkshop zazen

Zaterdag van 10 -17.00 uur, op 14 november. Kosten ƒ 40,-

Winter City-sesshin
Van 28 t/m 30 december 1998, 9.30 - 17.30 uur.
Kosten hele sesshin: ƒ 135,- (of ƒ 50,- per dag).
Onder leiding van Nico Tydeman.
Voor mensen van buiten Amsterdam kan een slaapplaats geregeld worden.

Cursus: De vrijheid om te verliezen *Maandag 12 oktober t/m 30 november, 20.00 - 22.00 uur.*
Kosten ƒ 120,-.
Onder leiding van Maurice Knegtel.

In deze cursus vragen wij naar de betekenis van de begrippen overgave en bevrijding – twee fundamentele begrippen binnen de spiritualiteit. Ze worden zo gemakkelijk gebruikt, maar wat bedoelen wij er nu eigenlijk mee?

We bespreken de betekenis van het begrip overgave in de zentraditie. Vervolgens onderzoeken wij op grond van onze eigen ervaringen wat overgave betekent in relatie tot verlies, ziekte, ouderdom en dood. We experimenteren met overgave in vriendschap en andere relaties, in de inspanning van onze dagelijkse bezigheden en in de zitmeditatie.

Uit de verscheidenheid aan betekenissen die overgave in deze verschillende contexten heeft, komt een beeld van spiritualiteit naar voren, dat de mogelijkheid biedt van een eigentijds, geestelijk pad in de wereld.

Tarieven:

Ochtendzazen: vrijwillige bijdrage

Vijfmaandenkaart dinsdagavond: ƒ 225,-

Passepartout: ƒ 600,-
Voor alle programma's behalve de citysesshins. Geldig voor een jaar, vanaf dagtekening.

Publicaties Boeddhistisch Studiecentrum

Maurice Knegtel –
Upayah, de bevrijdingsstrategieën van het Boeddhisme, ƒ15,–

Maurice Knegtel –
Het prajnaparamita hart sutra, tekst, vertaling en commentaar, ƒ10,–

Georges Bataille –
Teksten en tekstfragmenten, samengesteld en ingeleid door Maurice Knegtel, ƒ 17,50.

Maurice Knegtel –
De kier in het harnas, een zoektocht naar een eigentijdse spiritualiteit, ƒ 20,–

Alle uitgaven zijn te verkrijgen bij het Kanzeon Zen Centrum Amsterdam

In gesprek met Leo Notteboom (vervolg)

Leo, je hebt het er in het vorige gesprek over gehad, dat het in wezen niet zoveel uitmaakt of je nu als monnik of als leek de training beoefent.

Toen ik na mijn monnikswijding 's avonds doodmoe thuiskwam, zat ik hier met het plastic tasje met mijn gewaden en ik dacht van: Ja, en nu! Dat is het. Daar is het eigenlijk om begonnen, daar gaat het eigenlijk om. Het heeft alles te maken met de manier waarop je in je training staat en hoe je daar uiting aan geeft. Maar de essentie waar het om gaat is voor iedereen hetzelfde: zicht krijgen op het ware zelf, op de waarheid. De omstandigheden waarin je leeft zijn eigenlijk een soort wegwijzer.

Je zit nu hier in deze situatie, niet bij Genpo Roshi, niet in een zen-centrum, hoe beleef je dat?

Ik ga gewoon verder, er is geen enkel onderscheid. Het gaat uiteindelijk om de training, za-zen, zicht krijgen op het ware, op je leven. Dat is voor ieder-een gelijk, het doet er niet toe in wat voor vorm dat gegoten is.

Los nu van deze situatie waarin je je bevindt, heb je wel eens bepaalde ideeën gehad over zoiets als kloosterleven in zen-verband?

Ja, op zich zou ik het prachtig vinden als je met een paar gelijkgestemden kunt leven, met in ieder geval bijvoorbeeld een vast zit-schema. En dat je als een soort taak op je neemt om gasten te ontvangen, mensen de gelegenheid geven er een poos te zijn, om er tot rust te komen, mee te kunnen zitten, met elkaar te kunnen praten over datgene wat je bezighoudt. Stel je voor dat dat in Amsterdam te realiseren zou zijn! Ik noem mijzelf ook wel eens een beetje stads-monnik.

Er wordt in de zentraining vaak gesproken over het integreren van je training in je dagelijks leven. Een plek, een situatie waarin mensen elkaar vaker kunnen ontmoeten, zou daar misschien toe kunnen bijdragen?

Er is natuurlijk al een gelegenheid, maar die zou uitgebouwd moeten worden. We hebben een mooie ruimte, een mooie zendo. Ik denk dat het in ieder geval wel een studie waard zou zijn, als het over de training gaat: hoe gaan we verder? Blijft het bij datgene wat we nu doen, of kan dat ook uitgebouwd worden?

Eenvoudig gezegd zou het Sangha-leven voor jou wel wat intensiever kunnen zijn.

Ja, intensiever qua training, maar ook intensiever qua omgang met elkaar, de doodgewone omgang. Ik vind dat er wat dat betreft weinig gebeurt tussen mensen, die uiteindelijk toch allemaal in dezelfde richting willen. Ik vind dat er weinig omgang is, het zou anders kunnen. Iedereen weet onderhand wel en voelt het ook bij zichzelf, dat de maatschappij waarin we leven voor een groot gedeelte is gebaseerd op egoisme. De kwalen, daaraan verbonden, zijn aan alle kanten zichtbaar: verharding van de maatschappij, vereenzaming, vooral onder mensen die zwakker staan. Een groep mensen die met zo'n training bezig is, zou in ieder geval naar elkaar toe en misschien ook naar buiten toe, daar een soort tegengas aan kunnen geven.

Geloof je ook niet dat je, om daartoe te komen, eerst een plek, een sfeer van gemoedelijkheid moet creëeren om dat te kunnen laten gebeuren?
Ik denk dat de overgang eigenlijk te groot is van het gewone dagelijkse leven naar de Zen-praktijk zoals die hier beoefend wordt, wanneer het zich daartoe beperkt. Waardoor het eigenlijk ook vrij ongenuanceerd over komt. Ik kan me levendig voorstellen, dat er mensen zijn die vanuit hun dagelijks doen daar binnenvallen, een kwartiertje voordat het zitten begint, dat ze zich in dat kwartier echt onbehaaglijk kunnen voelen. Omdat het verschil van omgang op dat moment zo groot is, dat ze denken laat ons maar gauw gaan zitten en daarna gauw weer weg.

Ja, die houding zie je wel een beetje bij sommige mensen. Dat is toch jammer eigenlijk. Het moet toch zo zijn, dat de mensen die er komen zich daar gewoon op hun gemak voelen, altijd.
In dat opzicht kan ik me voorstellen dat een wat andere ruimte daar veel aan zou kunnen toe bijdragen. Maar punt één blijft toch, dat moet een ieder voor zich bekijken, de bereidheid onder de mensen om een luisterend oor te hebben naar elkaar toe. Want dat lijkt me toch de basis voor zo'n samenzijn.

Je kan zeggen iedereen moet daar zijn steentje toe bijdragen aan die prettige sfeer.
Ja, daar zou ik nog bij willen zeggen dat die goede sfeer bewerkstelligd wordt, gevoed vanuit een doelstelling waar ieder op zich mee bezig is, n.l. de zazenpraktijk. Dat dat ook onderling levendig gehouden wordt, zonder dat het betekent dat je je mengt in het leven van een ander.

Is het dan niet zo dat dat ene uurtje meditatie in de week op dinsdagavond wel een beetje erg summier is?

Ik vind het minimaal, ik vraag me zelfs af of het wel een dosis is, die sterk genoeg is om het kind in leven te houden, om het zo te zeggen.
Ik denk bijvoorbeeld aan het ochtend-zitten. Dat bestaat al jaren zo, maar het aantal mensen dat er komt is toch zeer gering. Ik kan me voorstellen, dat het vanwege werk en studie misschien moeilijk is daar naar toe te gaan. Maar dan bijvoorbeeld eens in de 14 dagen of zo, zodat er toch een wat meer doorlopende aanwezigheid is van de Sangha-leden, die van zo'n mogelijkheid gebruik maken. Want het is een bijzonder goed, maar het gebruik is heel, heel gering.

Ja, er is een grote groep mensen die zich daar gewoon nooit laat zien. Je vraagt je af waarom eigenlijk. Men ziet het kennelijk ook niet als iets wat mensen dichter bij elkaar brengt: het zitten met elkaar.

Om nog even terug te komen op een eventuele nieuwe ruimte en misschien een wat andere aanpak, dan zou ik zeggen -en dat zeg ik ook tegen mezelf-
Ja, begin nu maar, begin nu maar met een soort voorbereidend werk; n.l. de bereidheid om er van jezelf uit meer energie in te stoppen en op een wat andere manier met elkaar omgaan, intensiever, zonder dat het bemoeizucht wordt. Een nieuwe lokatie kan daar nog eens een flinke schep bovenop doen.
Ik geloof dat je om bepaalde dingen te kunnen laten gebeuren, je simpelweg vaker bij elkaar moet zijn.
Leer elkaar maar kennen door met elkaar om te gaan.

Henk van der Geest.

Verslag **zendo vergadering** –19 mei

■ Nadat onze leraar Nico na een korte zitperiode in de Zendo eenieder van harte welkom heette begon de voorzitter Hans met een woordje over zijn persoonlijk funktioneren in het bestuur.
Hij neemt zich voor om zijn presentatie te verbeteren.

■ Adriaan Bakker is onze nieuwe penningmeester. De jaarcijfers zijn de afgelopen periode sterk verbeterd en de geldzorgen verminderd. Het financieel verslag ligt ter inzage. Adriaan denkt e.e.a. slagvaardig onder controle te houden en is blij dit voor de sangha te mogen doen.

■ Leo N. wil graag weten hoe zijn benoeming in het bestuur in z'n werk is gegaan. Dit wordt door het bestuur naar later op de avond geschoven.

■ Maurice vertelt ons over het programma voor het komend halfjaar. Het blijft in grote trekken hetzelfde als gebruikelijk.

■ Laura, als enig overgeblevene van de P.R. groep, verzoekt dringnd om meer mensen om de P.R. te dragen.

■ Het onderwerp 'nieuwe zendo'. De ideeen en plannen voor een nieuwe zendo voor Amsterdam worden nog eens ontvouwd. Nico heeft er al eerder over verteld, het zal van velen veel energie, tijd en geld vragen, waar rustig en voorzichtig aan gewerkt zal worden. Er wordt een werkgroep gevormd waarvoor een aantal sangha-leden zich hebben opgegeven.

■ Nico spreekt zijn dank uit voor een ieder zijn/haar bijdrage, waardoor de sangha draait. Nico vertelt volgend jaar een time-out te willen nemen, om nieuwe energie op te doen en met hernieuwde inspiratie zich in te zetten voor de sangha.

■ Er wordt nog gememoreerd aan de bestuursfrikties van het afgelopen jaar.

■ Veel tijd rest niet aan de zijde van de sangha-leden om van gedachten te wisselen over de afgelopen periode, terwijl werd gedacht dat daar deze keer wat meer ruimte voor zou zijn.

■ In de resterende tijd voor de rondvraag verwijzen we graag naar de laatste 5 punten van de opsomming van het bestuur in dit nummer.

Redaktie.

De organisatie *van de Zendo*

Op donderdag 18 juni heeft Nico Tydeman een avond georganiseerd waarop hij iets heeft verteld over de organisatie en de geschiedenis van de Zendo. Hoe wordt de Zendo draaiende gehouden? Wie neemt de besluiten? Aan de hand van de ontstaansgeschiedenis van de Sangha in Amsterdam, wordt veel duidelijk over dergelijke vragen.

Ontstaansgeschiedenis

Sinds 1983 heeft Genpo Roshi regelmatig ons land bezocht. Hij wilde dit niet vrijblijvend houden en wilde daarom hier een Sangha vestigen. Samen met Nico en een advocaat, heeft hij toen in 1985 de eerste statuten van de Kanzeon Sangha Nederland opgesteld. Hierin werd Dennis Genpo Merzel vermeld als enige bestuurder. Genpo wilde dit per se, omdat hij wilde voorkomen afgezet te worden (wat in Amerika al gebeurd was met Roshi's). Hij wilde een school ontwikkelen met als doel: het beoefenen van Zen zoals ontwikkeld door Maezumi Roshi, zijn leraar. Naast het bestuur was er een Raad van Toezicht van een oneven aantal mensen uit de Sangha, benoemd door Roshi. Deze raad mocht advies geven, maar Roshi nam de besluiten.

In 1991 kwamen er, om fiscale redenen, nieuwe statuten voor de landelijke Sangha. Deze gelden nu nog steeds. De doelstelling bleef dezelfde, maar de Raad van Toezicht werd bestuur. Aangezien bestuursleden geen geldelijk gewin mogen hebben van de Stichting kon Genpo geen officieel bestuurder meer zijn. De bestuursleden worden echter door hem aangewezen en benoemd voor onbepaalde tijd. Het bestuur kan bestaan uit 3 tot 10 mensen die Roshi aanwijst en die officieel zijn leerling zijn (ze hebben *sho-ken* gedaan). De redenering hierachter is dat deze mensen het beste het gedachtengoed van de Stichting kunnen uitdragen.

In de tijd dat deze landelijke statuten werden opgesteld, was er al een behoorlijke groep Amsterdamse zenstudenten. Zij 'zaten' in De Kosmos, maar zo rond 1990 ontstond het idee voor een eigen Zendo. Die is toen opgericht in de Kraijenhoffstraat. Aanvankelijk was het landelijke bestuur eindverantwoordelijke, maar al snel ontstond het plan voor een eigen bestuur. Roshi vond dit prima en zei: 'Ok, maak maar eigen statuten'. Zijn enige wens over het bestuur van onze sangha, was dat tenminste de helft van de bestuursleden zou bestaan uit mensen die bij hem *sho-ken* hebben gedaan.

In 1995 is toen de stichtingsakte van onze Zendo opgesteld. De doelstelling is het beoefenen van Zen, *voornamelijk* zoals ontwikkeld door Dennis Merzel (Genpo Roshi). Het bestuur dient te bestaan uit 3 tot 7 mensen die voor onbepaalde tijd worden benoemd *door het bestuur* (zoals bij iedere normale stichting het geval is). Beslissingen van het bestuur worden genomen door ten minste de helft plus één van de bestuursleden. Bijna alle bestuursleden die in de statuten van 1995 worden vermeld hebben nu nog steeds zitting: Hans Lastdrager, Maurice Knegtel, Gretha Aerts en Meindert van de Heuvel. Alleen penningmeester Dolf Harinxma is kort geleden vertrokken. Het bestuur heeft als taak het behartigen van de belangen van de Sangha en het verwezenlijken van het doel van de Stichting. Opvallend is dat in onze statuten met geen woord wordt gesproken over de rol van Nico, toch het belangrijkste gezicht van de Zendo. Nico kan niet in het bestuur, aangezien hij betaald wordt voor zijn werk voor het Zencentrum. Nico fungeert als plaatsvervanger van Roshi en draagt er op die manier zorg voor dat het gedachtengoed van Genpo wordt uitgedragen via het bestuur.

Discussie

Met name naar aanleiding van een beslissing van het bestuur over een ander entreebeleid (de 'losse verkoop' is afgeschaft), is onvrede ontstaan onder een aantal Sanghaleden. Deze heeft waarschijnlijk niet zozeer te maken met de inhoud van het genomen besluit, als met de manier waarop het besluit is aangekondigd. Het gevoel is ontstaan dat eenieder wel mee kan praten, maar dat daar verder niets mee gedaan wordt. Formeel is ook alleen het bestuur gerechtigd om beslissingen te nemen. Zij dragen ook een hele verantwoordelijkheid en verrichten veel werk voor de Zendo. Toch zijn er veel Sanghaleden die zich inzetten in allerlei werkgroepen, of die zich anderszins zo bij de Zendo betrokken voelen dat ze graag meer te zeggen zouden hebben. Er gaan stemmen op om eventueel een andere bestuursvorm, zoals Vereniging, te kiezen. Maar ook daaraan zitten haken en ogen. Zo moeten op een ledenvergadering altijd een bepaald percentage leden aanwezig zijn om beslissingen te kunnen nemen, wat de besluitvorming erg kan vertragen. Een andere vorm zou naar alle waarschijnlijkheid de onvrede ook niet wegnemen. We kunnen ook in de bestaande Stichingsvorm naar manieren zoeken om een betere communicatie tussen bestuur en andere Zendogangers te bewerkstelligen. Daarbij valt te denken aan het duidelijk aankondigen van de bestuursvergaderingen (die voor iedereen toegankelijk zijn) en aan communicatie via de Zensor.

Kanzeon Zen aan het eind van de 20e eeuw

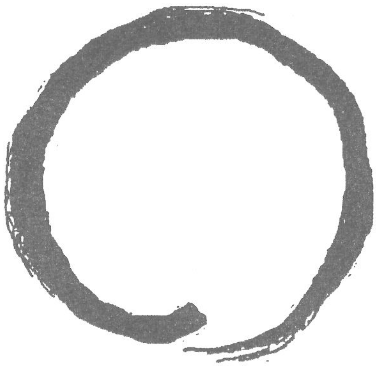
Veel van de wrijving is waarschijnlijk mede ontstaan doordat we te maken hebben met de overgang van een van oudsher Oosterse hiërarchische kloosterorganisatie naar een lekenorganisatie in het moderne Westen. Onze Sangha behoort tot een eeuwenoude traditie die vanuit Japan naar de Verenigde Staten is gebracht, en toen via Genpo Roshi naar Nederland. De Kanzeon Zen zoekt nu naar wortels hier, en wij moeten daar een vorm bij zoeken. Dat is voor Sanghaleden *en* bestuur een lastige taak. Maar uiteindelijk staan we samen voor dezelfde zaak. Als er plaats is voor de inbreng van ieder kunnen we *samen* werken aan onze doelstelling: het beoefenen van Kanzeon Zen in Nederland aan het einde van de 20e eeuw!

Ilse de Koeijer

mededeling zomerzitten

Evenals vorig jaar zal er de hele zomer door de gelegenheid zijn om te zitten op de dinsdagavond.
Het programma zal uit drie zitperiodes bestaan, tweemaal afgewisseld et loop meditatie. Er is geen sutra-zingen en geen daisan.
Het programma is van 8.00 - 10.00 uur.
De entree bestaat uit een vrijwillige bijdrage.
Mensen die genegen zijn voor een of meerdere keren als jikido op te treden kunnen zich melden bij Leo Notteboom, tel. 6230005.

Voor degene die de Zensor niet thuis ontvangen,
vul deze bon in en stuur hem een voldoende gefrankeerde envelop:

Kanzeon Zen Centrum
Kraijenhoffstraat 151
1018 RG Amsterdam

Of deponeer hem in de Kopijbus in het Zencentrum.
Als u het blad niet meer wenst te ontvangen, hoeft u niets te doen.

☐ JA, ik wil het blad van de Zendo graag blijven ontvangen.

Naam: ______________________________

Adres: ______________________________

____

mededeling zomerzitten

Evenals vorig jaar zal er de hele zomer door de gelegenheid zijn om te zitten op de dinsdagavond.
Het programma zal uit drie zitperiodes bestaan, tweemaal afgewisseld et loop meditatie. Er is geen sutra-zingen en geen daisan.
Het programma is van 8.00 - 10.00 uur.
De entree bestaat uit een vrijwillige bijdrage.
Mensen die genegen zijn voor een of meerdere keren als jikido op te treden kunnen zich melden bij Leo Notteboom, tel. 6230005.

Voor degene die de Zensor niet thuis ontvangen,
vul deze bon in en stuur hem een voldoende gefrankeerde envelop:

Kanzeon Zen Centrum
Kraijenhoffstraat 151
1018 RG Amsterdam

Of deponeer hem in de Kopijbus in het Zencentrum.
Als u het blad niet meer wenst te ontvangen, hoeft u niets te doen.

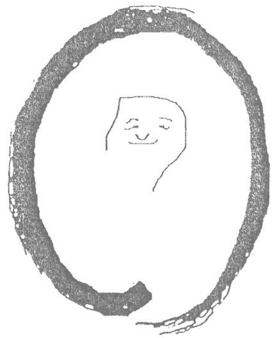
....

☐ JA, ik wil het blad van de Zendo graag blijven ontvangen.

Naam: ______________________________

Adres: ______________________________

____

Zensor is het mede-
delingenblad van het
Kanzeon Zencentrum Amsterdam en een
open forum voor alle
leden van de Sangha.

Redaktie
Henk van de Geest
Ilse de Koeijer
Corrie Koppedraijer
Leo de Wolf

Vormgeving
Marjan Gerritse

Redaktie-adres
Rapenburgerplein 5
1011 VA Amsterdam
tel 020 6248312
fax 020 4213885

Kopij
Zo mogelijk op disquette inleveren bij één van de redaktieleden of in de kopij-doos in de Zendo. Het kan ook worden gestuurd naar het redaktie-adres of via e-mail aan: I. de Koeijer@fsw.ruu.nl